

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΑΡΑΧΩΒΗΣ

Τα γεγονότα

Στις 12 και 13 Ιουνίου έλαβαν χώρα στα Εξάρχεια μια σειρά γεγονότα, που έρχονται να δημιουργήσουν μια νέα συνθήκη σχετικά με το ποιος δρα, αντιστέκεται, συλλογικοποιείται, δημιουργεί ή αστυνομεύει την περιοχή. Στις 12/06, περίπου στις δέκα το βράδυ, ένας εσμός τριάντα υποκειμένων, φέροντας καλλυμένα χαρακτηριστικά, αποτελούμενος μεταξύ άλλων από μπράβους της περιοχής, πρώην αναρχικούς, κάποιους Κούρδους πολιτικούς παράγοντες και κοινούς τραμπούκους, εισέβαλε στην κατάληψη Αραχώβης 44 (Single Men) και αφού εξευτέλισε, χτύπησε και έκλεψε τους κατοίκους της, τους εκδίωξε από το κτήριο, δηλώνοντας σαφώς την πρόθεσή του να φέρει να κατοικήσουν σε αυτό οικογένειες Κούρδων προσφύγων. Οι τραμπούκοι υποτίθεται δρούσαν στο όνομα επτά συλλογικοτήτων, τις οποίες όμως δεν κατονόμασαν ποτέ. Ως αιτιολόγηση της εκκένωσης παρουσιάστηκαν η ύπαρξη ναρκωτικών, αλλά και δύο δεδομένα με μόνη και αποκλειστική πηγή καθεστωτικά ΜΜΕ (ΣΚΑΙ, Καθημερινή), το ένα εκ των οποίων αναφερόταν σε βιασμό μιας κοπέλας από ομάδα Αλγερινών μεταναστών και το δεύτερο στην ύπαρξη τζιχαντιστών στο κτήριο. Επιπροσθέτως, έγιναν κάποιες πολιτικές αναφορές στο συριακό εμφύλιο με σαφή ρατσιστικά αντι-αραβικά χαρακτηριστικά. Στο κτήριο, μέχρι τη στιγμή της εκκένωσης, συμβίωναν περίπου εξήντα άτομα από δώδεκα διαφορετικές χώρες, μεταξύ των οποίων πρόσφυγες και τραυματίες πολέμου, καρκινοπαθείς και ηλικιωμένοι, οι οποίοι όλοι ανεξαιρέτως πετάχτηκαν στο δρόμο. Από πλευράς καταληψιών έγινε σαφής και ξεκάθαρη δήλωση ότι βρίσκονταν σε διαδικασία απομάκρυνσης των προβληματικών στοιχείων στο κτήριο, ενώ βγήκε και κείμενο στο indymedia από τους ίδιους, που εξηγεί τη θέση τους σχετικά με την κατάσταση. Από πλευράς των τραμπούκων, που εκκένωσαν την κατάληψη, ανέβηκε μια χυδαία ανάληψη στο indymedia.

Η εκκένωση απαντήθηκε άμεσα. Δύο ώρες μετά, σαράντα αναρχικοί/αναρχικές ξήλωσαν τις πόρτες του κτηρίου και πέταξαν έξω τους τραμπούκους, οι οποίοι αποχώρησαν χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε σύγκρουση. Έχει σημασία ότι ήδη ο αριθμός τους είχε περιοριστεί σε μια μικρή ομάδα έξι-επτά πολύ συγκεκριμένων ατόμων. Αμέσως μετά, μια ομαδοποίηση των κατοίκων επέστρεψε στο κτήριο και το επανακατέλεβε, για να υποστεί εκ νέου εκκένωση, (μετά την αποχώρηση των αλληλέγγυων), από τους τραμπούκους στις επτά το πρωί, οι οποίοι και κράτησαν το κτήριο για όλη την επόμενη μέρα. Το βράδυ της 13/06, μετά από μαζική συνέλευση στο πολυτεχνείο, 150 και πλέον σύντροφοι επανακατέλαβαν (οριστικά αυτή τη φορά) το κτήριο, υποστηρίζοντας την απόφαση τριάντα περίπου κατοίκων του να επιστρέψουν στην κατάληψη. Οι τραμπούκοι είχαν ήδη εγκαταλείψει το κτήριο, μετά από απελπισμένες και ανεπιτυχείς προσπάθειες καθ'όλη τη διάρκεια της ημέρας για να βρουν οικογένειες Κούρδων που να στεγαστούν σε αυτό, με σκοπό να «ντύσουν» πολιτικά την κίνησή τους. Μέσα στο κτήριο βρέθηκαν μόνες τους δύο οικογένειες Αφγανών προσφύγων με μικρά παιδιά, οι οποίες μόλις είχαν εγκατασταθεί, χωρίς να τους έχει ενημερώσει κανείς για το τι πραγματικά έχει συμβεί. Κατόπιν συνεννόησης, η μία οικογένεια παρέμεινε στο κτήριο ενώ η δεύτερη αποχώρησε κάποιες ώρες αργότερα, μιας και χρειαζόταν φιλοξενία για ένα μόνο βράδυ.

Το ζήτημα και οι παράμετροί του

Η κατανόηση τόσο των γεγονότων όσο και των υποκειμένων που δημιουργούν την πολύπλοκη συνάρτηση των τελευταίων ημερών, είναι αναμφίβολα δύσκολη. Συνεπώς, απαιτείται μια μικρή, άκρως αποσπασματική περιγραφή των πολιτικών διεργασιών που συντελούνται στα Εξάρχεια τα τελευταία τρία χρόνια σχετικά με το μεταναστευτικό ζήτημα.

Η Κατάληψη Αραχώβης 44 -αλλιώς Single men- είναι μία μόνο από τις περίπου δέκα καταλήψεις στέγης μεταναστών που υπάρχουν στην περιοχή και στις οποίες κατοικούν χίλια και πλέον άτομα. Το κύμα των καταλήψεων αυτών ξεκίνησε σχεδόν αυτόματα με την είσοδο στην Αθήνα χιλιάδων μεταναστών το καλοκαίρι του 2015. Πραγματοποιήθηκε από αναρχικές και αριστερές συλλογικότητες και κυρίως ατομικότητες. Επίσης, έφερε τόσο μια σειρά από επιδιώξεις όσο και προβληματικές. Ενδεικτικά, η προσπάθεια διείσδυσης των ΜΚΟ, η στάση του Σύριζα (ο οποίος άλλες καταλήψεις τις εκκένωνε και άλλες τις στήριζε ξεκάθαρα), οι ενδομεταναστευτικές συγκρούσεις και η γκετοποίηση των Εξαρχείων αποτελούν μια σειρά από θεματικές που απασχόλησαν και απασχολούν όσους συντρόφους ασχολήθηκαν με το ζήτημα και που χρειάζονται πολύ περισσότερα από ένα κείμενο για να περιγραφούν.

Άλλο ένα ζήτημα, το οποίο απασχόλησε, υπήρξε αυτό της απογυμνωμένης από πολιτικά χαρακτηριστικά ανθρωπιστικής στάσης και πρακτικής μεγάλου κομματιού των αλληλέγγυων. Μάλιστα, τα άτομα που εκκένωσαν την Αραχώβης έχουν σταθεί εμπόδιο επανειλημμένα στις όποιες προσπάθειες έχουν γίνει, ώστε το ζήτημα της αλληλεγγύης να αρχίσει να παίρνει μια πιο πολιτική διάσταση. Ο εθελοντισμός που καλλιεργήθηκε, σε συνδυασμό με την εξαθλίωση των μεταναστών, δε θα μπορούσε να δημιουργήσει τίποτα άλλο παρά σχέσεις εξάρτησης. Με την αποχώρηση της μεγάλης μάζας των αλληλέγγυων, που σταμάτησε να ασχολείται με το ζήτημα όταν δεν ήταν πλέον επίκαιρο, δημιουργήθηκε ένα μεγάλο κενό – οι διαμένοντες στις καταλήψεις δεν είχαν πλέον παρά ελάχιστη στήριξη. Τότε άρχισε να κάνει την εμφάνισή του ένα νέο υποκείμενο: η φιγούρα του επαγγελματία αλληλέγγυου, ο οποίος δε συμμετέχει στις συνελεύσεις, χτυπάει καθημερινά οχτάωρο (κυρίως περιφρουρώντας τους χώρους), ζει, συμπεριφέρεται και δρα εντός των καταλήψεων με σαφή χαρακτηριστικά μισθωτού εργαζόμενου, χωρίς όμως να είναι σε καμία περίπτωση ορατό αν και από ποιον μισθώνεται. Αυτά τα άτομα βρίσκονται εξ αρχής δίπλα, κοντά ή μέσα στην ΑΚ. Αυτοί είναι τα χέρια, οι τραμπούκοι. Αυτοί είναι που εκκένωσαν την Αραχώβης 44.

Παράλληλα, με τη γέννηση ενός ολόκληρου δικτύου κοινοτήτων στις μεταναστευτικές καταλήψεις γεννήθηκαν και οι αντιφάσεις τους. Μια από αυτές ήταν πολλές φορές η αδυναμία ή και η απροθυμία των οικογενειών να συμβιώσουν με άντρες πρόσφυγες, που βρίσκονται σε αυτές χωρίς οικογένεια. Οι τελευταίοι, έχει μια αξία να σημειώσουμε, ότι εν πολλοίς είναι αποκλεισμένοι από τις επίσημες προσφυγικές δομές, είναι σχετικά απίθανο να πάρουν χαρτιά, ενώ λαμβάνουν συνολικά την ελάχιστη δυνατή βοήθεια ακριβώς επειδή δεν ανήκουν στις λεγόμενες «ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες». Με αυτά τα δεδομένα, κάποια στιγμή μέσα στο 2016, οι καταλήψεις στέγης μεταναστών αποφάσισαν να δημιουργήσουν μια δομή αποκλειστικά και μόνο για άντρες χωρίς οικογένειες, επιλέγοντας να λύσουν έτσι το ζήτημα. Έτσι, δημιουργήθηκε η «Single Men». Στο ξεκίνημά της φιλοξενούσε, κάτω από δυσμενείς συνθήκες, 180 άντρες που διέμεναν ο ένας πάνω στον άλλο. Η πολιτική τους τοποθέτηση (τα πρώτα χρόνια η πλειοψηφία ήταν σαφέστατα Σύροι αντικαθεστωτικοί), η αδυναμία της κοινωνίας να αντιληφθεί μια τέτοια συνθήκη διαβίωσης, ένας υποβόσκων ρατσισμός που ενοχοποιούσε ευθέως τη λιγότερο «εύπεπτη» κατάληψη μεταναστών, το γεγονός ότι οι ίδιοι από την πρώτη στιγμή τα έσπασαν με τις ισχυρότατες τυπικές και άτυπες ιεραρχίες εντός των καταλήψεων και σαφέστατα οι προβληματικότερες συμπεριφορές κάποιων από τους διαμένοντες, που είναι αδύνατον να μην γεννηθούν υπό τέτοιες συνθήκες, οδήγησαν στη στοχοποίησή τους από τα ΜΜΕ και κατά συνέπεια από το κράτος και αυτούς που τελικά λειτούργησαν ως το μακρύ του χέρι. Και όλα αυτά συμβαίνουν μέσα σε μία περιοχή στην οποία, λόγω της σχετικής απουσίας της αστυνομίας (από τη μία εξαιτίας της έντονης κινηματικής δραστηριότητας και από την άλλη εξαιτίας πολιτικής επιλογής του κράτους), δίνεται το περιθώριο να εδραιώνονται μαφίες κάθε είδους.

H Security Team

Στα παραπάνω δεδομένα έρχεται να προστεθεί και ένα τρίτο. Στα Εξάρχεια τα τελευταία χρόνια λαμβάνει χώρα μια σοβαρή σύγκρουση ανάμεσα στο αναρχικό και ευρύτερα επαναστατικό κίνημα και τη μαφία. Αυτή τη συνθήκη θα εκμεταλλευτεί και η συγκεκριμένη γκρούπα, που εκκένωσε τη Single Men, για να συγκροτηθεί. Η δράση τους καμία σχέση δεν έχει με τον πόλεμο ενάντια στις μαφίες. Μεταξύ άλλων θα χτυπήσουν την Κατάληψη Gare, θα απειλήσουν με εκκένωση - και με εκτέλεση κάποια μέλη της - την Κατάληψη Κάνιγγος επειδή, κατά δήλωσή τους, πολιτικοποιεί τους μετανάστες, θα εκδιώξουν τους αλληλέγγυους από την Κατάληψη Νοταρά, που δε συμφωνούσαν με τη γραμμή της ΑΚ και θα χτυπήσουν τους τελευταίους τροχούς της αμάξης που εμπορεύονται παράνομα τσιγάρα καταστρέφοντάς τους το εμπόρευμα. Ταυτόχρονα, μέλη της συγκεκριμένης ομάδας θα κανονίζουν ποιοι μετανάστες θα βγάζουν πάγκους στην πλατεία ή θα πωλούν προστασία σε καφενεία και μπαρ. Η σχέση τους με τις υπόλοιπες δράσεις του κινήματος ήταν, είναι και θα παραμείνει μηδενική. Η συγκεκριμένη ομάδα, που στις περισσότερες περιπτώσεις αναφέρεται με το όνομα «Security Team», ενώ κατά καιρούς δρα στο όνομα του συντονιστικού των καταλήψεων ή τώρα στο όνομα «κάποιων» συλλογικοτήτων, επί μια διετία αστυνομεύει τα Εξάρχεια κάνοντας τη δουλειά της κυβέρνησης, των ΜΚΟ, της ΑΚ και των μπάτσων, δυστυχώς θα παραμείνει στο απυρόβλητο μέχρι να ξεπεράσει όλα τα όρια, όπως και έκανε στην περίπτωση της «Single Men».

Ωστόσο, η συγκεκριμένη ομάδα αποτελεί τα χέρια. Το κεφάλι είναι αλλού και εδώ και χρόνια έχει στόμα και μιλάει: χωρίζει τους αναρχικούς σε «σοβαρούς» και μπαχαλάκηδες, σε λογικούς και ανεξέλεγκτους - και στην πραγματικότητα σε αφομοιώσιμους συνομιλητές της εξουσίας και κοινωνικούς αγωνιστές. Διεκδικεί για τον εαυτό της το ρόλο του σοβαρού κοινωνικού αναρχικού, μετατρέπει ανθρώπους και δομές της σε εκθέματα και περιμένει μερίδιο από την θεαματική μετατροπή των Εξαρχείων σε εναλλακτικό τουριστικό προορισμό. Γλύφει το κόκκαλο από την ανοχή του κράτους στις κάθε είδους «δουλειές», βουτάει τα χέρια της στα βρώμικα λεφτά των ΜΚΟ, καταστέλει, εξευγενίζει και απονοηματοδοτεί οτιδήποτε ξεφεύγει από τα όρια. Δίνει το χέρι στο κράτος για τη διαχείριση του μεταναστευτικού, για τη διαχείριση των Εξαρχείων, για τη διαχείριση της εξέγερσης.

Λίγα λόγια για το κοινωνικό υποκείμενο των μεταναστών

Για να φτάσει στο σημείο κάποιος να πραγματοποιήσει μια τέτοια κίνηση, θα πρέπει πρώτα να τη «ντύσει» πολιτικά, ιδεολογικά. Στην περίπτωση της «Single Men» αυτή η πολιτική ένδυση έγινε με αφαιρέσεις: οι μετανάστες/πρόσφυγες επιβάλλεται να είναι μόνο οικογένειες, ακριβώς γιατί ως τέτοιες συνήθως είναι φιλήσυχες και συνεχώς διαχειρίσιμες, αποτελούν κοινωνικά μια πιο αποδεκτή εικόνα, έχουν μεγαλύτερη φωτογένεια στο facebook. Τα προβλήματα των ανθρώπων χωρίς οικογένειες, που αδυνατούν να δουλέψουν οπουδήποτε, που βρίσκονται εγκλωβισμένοι, που δε γνωρίζουν καν την γλώσσα, παραγκωνίζονται ακριβώς γιατί αποτελούν την πιο δύσκολη συνάρτηση.

Επίσης, η κίνηση αυτή δημιουργεί και μια σειρά ερωτήματα. Παρόλο που συνέβαινε στη «Single Men» μέρος από αυτά που της καταλογίζουν, τίθεται το ζήτημα εάν υπάρχει συνυπευθυνότητα του συνόλου των κατοίκων της κατάληψης καθώς και εάν ο καταλογισμός συλλογικής ευθύνης είναι πολιτικά αποδεκτή εφαρμογή. Παράλληλα, αφαιρέθηκε και κάθε ευκαιρία αυτόνομης διαχείρισης των προβλημάτων από πλευράς των καταλήψεων και των κοινωνικών δομών, καθώς σύμφωνα με δήλωση ενός από τους τραμπούκους: «δεν μπορεί να μη ξέρουμε ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει».

Το να δείξεις αλληλεγγύη σε κάποιον εξαρτάται άμεσα από τη στάση του. Η αγιοποίηση του μεταναστευτικού υποκειμένου είναι πολιτικά άκυρη, βλακώδης και παραβλέπει ότι οι μετανάστες είναι κοινωνικά υποκείμενα με ένστικτα, πάθη και επιθυμίες που πολλές φορές είναι αντιθετικές με το δικό μας αξιακό σύστημα - και καλά κάνουν. Τέτοια φαινόμενα πρέπει να αντιμετωπιστούν. Ωστόσο, στην περίπτωση της εκκένωσης της «Single Men» δεν είχαμε κάτι τέτοιο. Αντιθέτως, είχαμε τέτοιου είδους στοχοποίηση, επιχειρηματολόγηση και πράξη που φτάνει στην αντίθετη πλευρά του οδοφράγματος. Είναι άλλο να καταλαβαίνεις ότι δεν είναι όλοι οι μετανάστες, ταξικά ή μη, αδέρφια σου και είναι άλλο να τους χτυπάς επειδή είναι εξαθλιωμένοι – και αυτό προκύπτει από την ιδιότητά τους ως μετανάστες. Στη δεύτερη περίπτωση η πράξη αποκτά από τη φύση της ρατσιστικά χαρακτηριστικά. Αν προστεθεί σε αυτά και η κλοπή χρημάτων, κινητών αλλά και των χαρτιών/διαβατηρίων, έρχεται αναπόφευκτα η σύγκριση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που είχε η δράση της Χρυσής Αυγής στον Άγιο Παντελεήμονα.

Επιπροσθέτως, μπαίνει στο τραπέζι και ένα ακόμα ζήτημα. Όταν φιλοδοξείς να το παίξεις μπάτσος, να τοποθετήσεις δηλαδή των εαυτό σου ως διαχειριστή, έστω και κάποιας περιορισμένης κοινωνικής κατάστασης, υπάρχει περίπτωση να δημιουργήσεις επικίνδυνες καταστάσεις. Η εργαλειακή στέγαση Κούρδων προσφύγων στην Αραχώβης, όπως την επιδίωκαν οι τραμπούκοι που πραγματοποίησαν την εκκένωση – με την οποία δεν έχει καμία ανάμειξη το πολιτιστικό κέντρο των Κούρδων – σε συνδυασμό με την αντι-αραβική αφήγηση των ίδιων, δημιουργεί μια πάρα πολύ επικίνδυνη κατάσταση εντός των μεταναστευτικών κοινοτήτων και μάλιστα τη δημιουργεί έξωθεν, σχεδόν προβοκατόρικα.

Και μια πρόταση

Αρχικά είναι δεδομένο, ότι για όσα έχουν συμβεί πρέπει να πάρουν όλοι θέση. Οι συλλογικότητες του α/α χώρου, οι δομές των Κούρδων αγωνιστών, κάποια μέλη των οποίων στήριξαν την εκκένωση στην πρώτη φάση της, οι υπόλοιπες καταλήψεις στέγης μεταναστών και οι συνελεύσεις τους, καθώς και μέλη αναρχικών συλλογικοτήτων, που επίσης εθεάθησαν στην πρώτη φάση της εκκένωσης.

Κατά δεύτερον, πρέπει ο κόσμος της «Single Men» να μη ξαναμείνει μόνος του. Η επανακατάληψη του κτηρίου έγινε από μια μάζα αποτελούμενη από τους καταληψίες, ατομικότητες και συλλογικότητες του α/α χώρου και συνεπώς είναι κοινή ευθύνη όλων αυτών η αυτοάμυνα και η περιφρούρηση του χώρου, όπως και το να επικοινωνηθούν οι αξίες της ισότητας, της αυτοοργάνωσης και της αλληλεγγύης, ώστε να μη δοθούν ξανά αφορμές να λαμβάνουν χώρο αντίστοιχα περιστατικά.

Κατά τρίτον, πρέπει να εκλείψουν τέτοια περιστατικά. Τέτοια υποκείμενα και τέτοιες συμπεριφορές δεν έχουν χώρο στα Εξάρχεια. Δεν θα έπρεπε να έχουν χώρο πουθενά. Για να γίνει αυτό πρέπει να διαλυθεί η συγκεκριμένη πολιτοφυλακή.

Καλούμε σε ανοιχτή συνέλευση την Κυριακή 17/6 στις 21:00 στο Γκίνη για τη διοργάνωση πορείας στη γειτονιά των Εξαρχείων.

Συνέλευση συλλογικοτήτων και ατόμων που συμμετέχουν στην ανακατάληψη της Αραχώβης 44